



**Р І Ш Е Н Н Я**  
**І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И**

06.12.2021 Справа №607/13512/21

**місто Тернопіль**

Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області в складі:

головуючого судді Герчаківської О. Я.,

з участю секретаря судового засідання Киреньки Г. Я.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду цивільну справу за позовом заявою ОСОБА\_1 до товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Онлайн Фінанс», приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиної Яни Вікторівни про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню,

**В С Т А Н О В И В :**

ОСОБА\_1 звернувся до Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області з цивільним позовом до товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Онлайн Фінанс» (далі ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс»), приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиної Я. В. про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню.

В обґрунтування доводів позовних вимог зазначено, що 31 березня 2021 року приватним нотаріусом Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиною Я. В. вчинено виконавчий напис № 58321 про стягнення з ОСОБА\_1 на користь ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» заборгованості в розмірі 9 595,65 грн. На підставі заяви ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» про примусове виконання виконавчого напису нотаріуса № 58321, виданого 31 березня 2021 року, постановою приватного виконавця виконавчого округу Тернопільської області Снігуром О. Ю. від 22 липня 2021 року відкрито виконавче провадження № 66186390.

Позивач вважає вказаний виконавчий напис незаконним та таким, що не підлягає виконанню з наступних підстав: 1) в порушення [статті 88 Закону України «Про нотаріат»](#), нотаріус вчинив виконавчий напис за відсутності документів, що підтверджують безспірність заборгованості; 2) безспірність

документа, відповідно до якого вчиняється виконавчий напис, перевіряється таким чином: боржник повинен бути повідомлений не менш, ніж за 30 днів до вчинення виконавчого напису про порушення кредитних зобов'язань та ліквідувати допущені порушення чи оскаржити виставлену вимогу у судовому порядку або виставити заперечення кредиторю. Якщо жодна із цих дій не виконана, заборгованість вважається безспірною. Однак позивач лише 28 липня 2021 року дізнався про те, що 31 березня 2021 року приватним нотаріусом Головніною Я. В. вчинено виконавчий напис № 58321, відповідно до якого він є боржником за договором № 170892А від 03 січня 2018 року, укладеного між ним та ТОВ «СС Лоун», після ознайомлення із матеріалами виконавчого провадження на сайті Міністерства юстиції України за допомогою АСВП; 3) як вбачається із матеріалів виконавчого провадження право вимоги за договором № 170892А від 03 січня 2018 року перейшло спочатку на підставі Договору відступлення прав вимоги за кредитними договорами № 4007177904 від 28 серпня 2018 року до ТОВ «Фінфорс», а згодом право вимоги за цим договором перейшло на підставі Договору відступлення прав вимоги за кредитними договорами № 28/122001 від 28 грудня 2020 року до ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс». Проте жодних кредитних правовідносин у позивача з відповідачем немає, будьяких договорів з ТОВ «СС Лоун», ТОВ «Фінфорс» чи ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» позивач не укладав, гроші не отримувач. Будьяких вимог, повідомлень чи претензій щодо заборгованості від ТОВ «СС Лоун», ТОВ «Фінфорс» чи ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» позивач не отримувач. Сума заборгованості пред`явлена до стягнення є абсолютно надуманою відповідачем та нічим не підтвердженою; 4) відповідно до змісту виконавчий напис № 58321 від 31 березня 2021 року вчинено на підставі Кредитного договору № 170892А від 03 січня 2018 року. Зміни до Постанови № 1172 та віднесення кредитного договору до Переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів, були внесені [Постановою Кабінету Міністрів України за № 662 від 26 листопада 2014 року «Про внесення змін до переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів»](#). Однак, постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 22 лютого 2017 року, справа №826/20084/14 визнано незаконною та нечинною з моменту прийняття [Постанову Кабінету Міністрів України № 662 від 26 листопада 2014 року](#) в частині доповнення переліку після розділу «Стягнення заборгованості за нотаріально посвідченими договорами» новим розділом такого змісту, відповідно до якого для одержання виконавчого напису додаються: а) оригінал кредитного договору; б) засвідчена стягувачем виписка з рахунка боржника із зазначенням суми заборгованості та строків її погашення з відміткою стягувача про непогашення заборгованості». Водночас оскаржуваний виконавчий напис вчинений нотаріусом 31 березня 2021 року, тобто після набрання законної сили постановою КААС від 22 лютого 2017 року у справі № 826/20084/14. Отже, нотаріус при вчиненні виконавчого напису не переконалася належним чином у безспірності розміру сум, що підлягають стягненню за написом, чим порушив норми [ст. 88 Закону України «Про нотаріат»](#).

Враховуючи вищезазначене, позивач вважає, що спірний виконавчий напис вчинено нотаріусом з порушеннями вимог закону, оскільки приватний нотаріус Головкина Я. В. на підтвердження безспірності вимог відповідача прийняла документ, який не передбачений переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, а сама заборгованість не є безспірною.

З огляду на зазначене, ОСОБА\_1 просить суд визнати таким, що не підлягає виконанню виконавчий напис № 58321, вчинений 31 березня 2021 року приватним нотаріусом Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиною Я. В. про стягнення на користь ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» заборгованості в сумі 9 595,65 грн.

Ухвалою судді від 17 серпня 2021 року відкрито провадження у цивільній справі за позовом ОСОБА\_1 до ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс», приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиної Я. В. про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню. Постановлено розгляд справи проводити в порядку спрощеного позовного провадження.

Ухвалою судді від 16 серпня 2021 року заяву ОСОБА\_1 про забезпечення позову у цивільній справі задоволено. Зупинено стягнення за виконавчим написом № 58321 від 31 березня 2021 року приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Головкиної Я. В. щодо стягнення з ОСОБА\_1 на користь ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» заборгованості в розмірі 9 595,65 грн.

20 жовтня 2021 року судом зареєстровано клопотання відповідача приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиної Я. В., у якому вона просила відмовити в задоволенні позову з огляду на те, що нотаріус не може бути відповідачем у цій категорії справ, оскільки предметом позову є спір про право, зокрема, позивач заперечує наявність у нього суми заборгованості перед кредитором, яка вказана у виконавчому написі. Виходячи з норм [Закону України «Про нотаріат»](#), у нотаріуса немає спільних чи однорідних прав та обов'язків стосовно позивача. Нотаріус вчиняє нотаріальні дії від імені держави, тому в нього не можуть бути спільні чи однорідні права й обов'язки з особами, які звернулися до нього, або з особами, які вирішили, що їхні права порушені нотаріальними діями. Відповідачем у таких справах є особа, на користь якої було вчинено виконавчий напис, яким було порушено право позивача. Тобто, цивільна відповідальність за незаконно вчинений виконавчий напис покладається не на нотаріуса, а на особу, яка зверталася по виконавчий напис.

Протокольною ухвалою суду без видалення судді до нарадчої кімнати у судовому засіданні, яке відбулося 11 жовтня 2021 року суд закритий підготовче провадження та призначив справу до розгляду по суті.

Позивач ОСОБА\_1 у судове засідання не з'явився, подав суду заяву, у якій просив справу розглядати у його відсутності, позовні вимоги підтримав в повному обсязі та просив їх задоволити.

Представник відповідача ТОВ ФК «Онлайн Фінанс» в судове засідання не з'явився, хоча був належним чином повідомленим про дату, час та місце судового засідання, про причини неявки суду не повідомив, що не перешкоджає розгляду справи та узгоджується зі змістом п. 1 ч. 3 [ст. 223 ЦПК України](#).

Відповідач приватний нотаріус Обухівського районного нотаріального округу Головкина Я. В. в судове засідання не з'явилася, надіслала на адресу суду клопотання, у якому просила справу розглядати без її участі.

У зв'язку з неявкою учасників справи, з підстав передбачених ч. 2 [ст. 247 ЦПК України](#), фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснювалося.

Дослідивши матеріали цивільної справи та оцінивши докази у справі у їх сукупності, суд дійшов висновку, що позов обґрунтований та такий, що підлягає задоволенню частково, виходячи наступного.

31 березня 2021 року Головкиною Я. В., приватним нотаріусом Обухівського районного нотаріального округу Київської області вчинено виконавчий напис про звернення стягнення з ОСОБА\_1, дата народження ІНФОРМАЦІЯ\_1, реєстраційний номер облікової картки платника податків НОМЕР\_1, адреса реєстрації: АДРЕСА\_1, місце проживання: АДРЕСА\_1, фактичне місце роботи невідоме, який є Боржником за Кредитним договором 170892А від 03 січня 2018 року, укладеним з товариство з обмеженою відповідальністю «СС ЛОУН», ідентифікаційний код юридичної особи: 40071779, правонаступником усіх прав та обов'язків якого, на підставі договору відступлення прав вимоги за кредитним договорами № 4007177904 від 28 серпня 2018 року є товариство з обмеженою відповідальністю «Фінфорс», ідентифікаційний код юридичної особи: 41717584, правонаступником усіх прав та обов'язків якого, на підставі договору відступлення прав вимоги за кредитним договорами № 28/122001 від 28 грудня 2020 року є ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс», далі іменованій Стягувач, заборгованість за кредитним договором 170892А від 03 січня 2018 року. Строк платежу за Кредитним договором 170892А від 03 січня 2018 року настав. Боржником допущено прострочення платежів. Стягнення заборгованості проводиться за період з 28 грудня 2020 року по 10 березня 2021 року. Сума заборгованості складає 8 395,65 грн, в тому числі: прострочена заборгованість за сумою кредиту становить 4 500,00 грн; прострочена заборгованість за комісією становить 0,00 грн; прострочена заборгованість по несплаченим відсоткам за користування кредитом становить 1 735,65 грн; строкова заборгованість за сумою кредиту становить 0,00; строкова заборгованість за комісією становить 0,00; строкова заборгованість по несплаченим відсоткам за користування кредитом становить 0,00 грн; строкова заборгованість за штрафами і пенями становить 2 160,00 грн. За вчинення цього виконавчого

напису нотаріусом на підставі [статті 31 Закону України «Про нотаріат»](#) стягнуто плату із стягувача в розмірі 1 200,00 грн, які підлягають стягненню з Боржника на користь стягувача. Загальна сума, що підлягає стягненню 9 595,65 грн.

22 липня 2021 року приватний виконавець виконавчого округу Тернопільської області Снігур О. Ю. відкрив виконавче провадження № 66186390 з виконання виконавчого напису № 58321, виданого 31 березня 2021 року приватним нотаріусом Обухівського районного нотаріального округу Головкіною Я. В. щодо стягнення з ОСОБА\_1 на користь ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» заборгованості в розмірі 9 595,65 грн та 959,56 грн основної винагороди приватного виконавця.

Також 22 липня 2021 року виконавцем винесено постанови про стягнення з боржника основної винагороди у сумі 959,56 грн; про розмір мінімальних витрат виконавчого провадження у сумі 225,00 грн; про арешт майна боржника у межах суми звернення з урахуванням основної винагороди приватного виконавця, витрат виконавчого провадження, що становить 10 780,21 грн; про арешт коштів боржника.

З врахування встановлених обставин суд вважає, що до виниклих між сторонами правовідносин слід застосувати наступні норми матеріального права.

За загальним правилом статей [15, 16 Цивільного кодексу України](#) (далі [ЦК України](#)) кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання. Кожна особа за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу має право звернутися до суду, який може захистити цивільне право або інтерес в один зі способів, визначених частиною першою [статті 16 ЦК України](#), або й іншим способом, що встановлений договором або законом.

Відповідно до [статті 18 ЦК України](#) нотаріус здійснює захист цивільних прав шляхом вчинення виконавчого напису на борговому документі у випадках і в порядку, встановлених законом.

Вчинюючи виконавчі написи, нотаріус відповідно до закону встановлює та офіційно визнає факт наявності певної безспірної заборгованості та викладає такий свій висновок у відповідному нотаріальному акті документі (виконавчому написі), що одночасно є підставою для примусового виконання (пункт 3 частини першої [статті 3 Закону України «Про виконавче провадження»](#)).

Нотаріус у межах реалізації наданих йому юрисдикційних повноважень не вирішує спорів про право, але в результаті розгляду нотаріальної справи та вчинення нотаріальної дії правова невизначеність все ж припиняється. Отже, здійснюючи повноваження у сфері безспірної юрисдикції, нотаріус має встановлювати наявність або відсутність певного юридичного складу, щоб покласти його у підставу нотаріального акта в межах вчинюваної ним відповідної нотаріальної дії.



Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами та посадовими особами органів місцевого самоврядування встановлюється [Законом України «Про нотаріат»](#) та іншими актами законодавства України (частина перша [статті 39 цього Закону](#)). Таким актом є, зокрема, Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений [наказом Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року № 296/5](#) (далі Порядок вчинення нотаріальних дій).

Вчинення нотаріусом виконавчого напису це нотаріальна дія (пункт 19 [статті 34 Закону України «Про нотаріат»](#)). При цьому нотаріус здійснює свою діяльність у сфері безспірної юрисдикції і не встановлює прав або обов'язків учасників правовідносин, не визнає і не змінює їх, не вирішує по суті питань права. Тому вчинений нотаріусом виконавчий напис не породжує права стягувача на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна, а підтверджує, що таке право виникло в стягувача раніше. Мета вчинення виконавчого напису надання стягувачу можливості в позасудовому порядку реалізувати його право на примусове виконання зобов'язання боржником. При цьому безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника для нотаріуса підтверджується формальними ознаками наданими стягувачем документами згідно з Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженим [постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1172](#) (далі - Перелік).

Правовому регулюванню процедури вчинення нотаріусами виконавчих написів присвячена [глава 14 Закону України «Про нотаріат»](#) та Глава 16 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій.

Нотаріус вирішує питання про вчинення виконавчого напису на підставі документів, наданих лише однією стороною стягувачем, і не зобов'язаний запитувати та одержувати пояснення боржника з приводу заборгованості для підтвердження чи спростування її безспірності.

Згідно зі [статтею 87 Закону України «Про нотаріат»](#) для стягнення грошових сум або витребування від боржника майна нотаріуси вчиняють виконавчі написи на документах, що встановлюють заборгованість. Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

[Статтею 88 Закону України «Про нотаріат»](#) визначено умови вчинення виконавчих написів. Відповідно до приписів цієї статті нотаріус вчиняє виконавчі написи, якщо подані документи підтверджують безспірність заборгованості або іншої відповідальності боржника перед стягувачем та за умови, що з дня виникнення права вимоги минуло не більше трьох років, а у відносинах між підприємствами, установами та організаціями не більше одного року. Якщо для вимоги, за якою видається виконавчий напис, законом встановлено інший строк давності, виконавчий напис видається у межах цього строку.

Порядок вчинення нотаріальних дій містить такі самі правила та умови вчинення виконавчого напису (пункти 1, 3 глави 16 розділу II цього Порядку).

Згідно з підпунктом 1.1 пункту 1 глави 16 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій для стягнення грошових сум або витребування від боржника майна нотаріуси вчиняють виконавчі написи на документах, що встановлюють заборгованість, або на правочинах, що передбачають звернення стягнення на майно на підставі виконавчих написів.

Підпунктом 1.2 пункту 1 глави 16 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій вчинення нотаріальних дій перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів, установлюється Кабінетом Міністрів України.

Безспірність заборгованості підтверджують документи, передбачені Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженим [постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1172](#).

Пунктом 1 Переліку передбачено, що для одержання виконавчого напису нотаріуса за нотаріально посвідченими договорами, що передбачають сплату грошових сум, передачу або повернення майна, а також право звернення стягнення на заставлене майно (крім випадку, передбаченого пунктом 11 цього Переліку), подаються: оригінал нотаріально посвідченого договору (договорів); документи, що підтверджують безспірність заборгованості боржника та встановлюють прострочення виконання зобов'язання.

26 листопада 2014 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 662 «Про внесення змін до переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів».

Зазначеною постановою були внесені зміни в розділ «Стягнення заборгованості за нотаріально посвідченими угодами» та доповнено новим розділом «Стягнення заборгованості з підстав, що впливають з кредитних відносин».

Тобто, нотаріус міг вчиняти виконавчі написи на кредитних договорах, за якими боржниками допущено прострочення платежів за зобов'язаннями. Для одержання виконавчого напису кредитор мав би надати нотаріусу оригінал кредитного договору, засвідчену стягувачем виписку з рахунка боржника із зазначенням суми заборгованості та строків її погашення з відміткою стягувача про непогашення заборгованості.

Однак постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 22 лютого 2017 року у справі №826/20084/14 [постанову Кабінету Міністрів України № 662 від 26 листопада 2014 року «Про внесення змін до переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів»](#), зокрема, в частині

доповнення Переліку новим розділом «Стягнення заборгованості з підстав, що впливають з кредитних відносин» було визнано незаконною та нечинною.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 01 листопада 2017 року у справі №826/20084/14 постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 22 лютого 2017 року було залишено без змін.

Постановою Великої Палати Верховного Суду від 20 червня 2018 року було відмовлено в задоволенні заяви ПАТ «Комерційний банк «Приватбанк» про перегляд ухвали Вищого адміністративного суду України від 01 листопада 2017 року.

Пленум Вищого адміністративного суду України у п. 10.2 Постанови від 20 травня 2013 року №7 «Про судові рішення в адміністративній справі» роз'яснив, що визнання акта суб'єкта владних повноважень нечинним означає втрату чинності таким актом з моменту набрання чинності відповідним судовим рішенням або з іншого визначеного судом моменту після прийняття такого акта. Суд визначає, що рішення суб'єкта владних повноважень є нечинним, тобто втрачає чинність з певного моменту лише на майбутнє, якщо на підставі цього рішення виникли правовідносини, які доцільно зберегти.

Тобто, на сьогоднішній день, редакція Переліку передбачає можливість вчинення виконавчого напису лише на підставі оригіналу нотаріально посвідченого договору.

За таких обставин, оспорюваний виконавчий напис вчинено після набрання законної сили вказаним вище судовим рішенням про скасування положень, на підставі яких його було вчинено, а саме пункту 2 Переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів.

Кредитний договір 170892А від 03 січня 2018 року наякий є посилання успішному виконавчому написі, нотаріально не посвідчувався, такі докази при матеріалах справи відсутні, а тому поданий стягувачем для вчинення виконавчого напису договір не відповідав вимогам Переліку.

Такий висновок суду узгоджується з правовою позицією, викладеною у постанові Верховного Суду від 15 квітня 2020 року у справі № 158/2157/17 та постанові Верховного Суду від 21 жовтня 2020 року в справі № 172/1652/18.

Крім того, ОСОБА\_1 заперечує існування кредитних правовідносин у позивача з відповідачем, укладення будь-яких договорів з ТОВ «СС Лоун», ТОВ «Фінфорс» чи ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» та отримання грошових коштів.

З приписів статей [15](#), [16](#), [18 ЦК України](#), статей [50](#), [87](#), [88 Закону України «Про нотаріат»](#) захист цивільних прав шляхом вчинення нотаріусом виконавчого напису полягає в тому, що нотаріус підтверджує наявне у стягувача право на



стягнення грошових сум або витребування від боржника майна. Це право існує, поки суд не встановить зворотного. Тобто боржник, який так само має право на захист свого цивільного права, в судовому порядку може оспорювати вчинений нотаріусом виконавчий напис: як з підстав порушення нотаріусом процедури вчинення виконавчого напису, так і з підстав неправомірності вимог стягувача (повністю чи в частині розміру заборгованості або спливу строків давності за вимогами в повному обсязі чи їх частині), з якими той звернувся до нотаріуса для вчинення виконавчого напису. Така ж позиція вказана в постанові Верховного Суду України від 05 липня 2017 року у справі №754/9711/14ц.

У пунктах 20, 22 постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 січня 2020 року у справі №305/2082/14ц зазначено, що «вчинення нотаріусом виконавчого напису це нотаріальна дія (пункт 19 [статті 34 Закону України «Про нотаріат»](#)). При цьому нотаріус здійснює свою діяльність у сфері безспірної юрисдикції і не встановлює права або обов'язків учасників правовідносин, не визнає і не змінює їх, не вирішує по суті питань права. Тому вчинений нотаріусом виконавчий напис не породжує права стягувача на стягнення грошових сум або витребування від боржника майна, а підтверджує, що таке право виникло у стягувача раніше. Мета вчинення виконавчого напису надання стягувачу можливості позасудовою порядком реалізувати його права на примусове виконання зобов'язання боржником. При цьому безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника для нотаріуса підтверджується формальними ознаками наданими стягувачем документами згідно з Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженим [постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року №1172](#). Захист прав боржника у процесі вчинення нотаріусом виконавчого напису відбувається у спосіб, передбачений підпунктом 2.3 пункту 2 глави 16 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій, шляхом надіслання іпотекодержателем повідомлень письмової вимоги про усунення порушень іпотекодавцю та боржнику, якщо він є відмінним від іпотекодавця. Натомість нотаріус вирішує питання про вчинення виконавчого напису на підставі документів, наданих лише однією стороною стягувачем, і не зобов'язаний запитувати та одержувати пояснення боржника з приводу заборгованості для підтвердження чи спростування її безспірності».

Відповідно до висновків Великої Палати Верховного Суду за результатами розгляду справи №916/3006/17, які викладено у постанові від 02 липня 2019 року, вирішуючи спір про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, суд не повинен обмежуватися лише перевіркою додержання нотаріусом формальних процедур і факту подання стягувачем документів на підтвердження безспірної заборгованості боржника згідно з Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів. Суд повинен перевірити доводи сторін у повному обсязі й установити та зазначити в рішенні, чи справді на момент вчинення нотаріусом виконавчого напису боржник мав безспірну заборгованість перед стягувачем, тобто чи існувала заборгованість узагалі, чи

була заборгованість саме такого розміру, як зазначено у виконавчому написі, та чи не було невирішених по суті спорів щодо заборгованості або її розміру на час вчинення нотаріусом виконавчого напису.

У постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду від 27 серпня 2020 року в справі № 554/6777/17 зроблено висновок, що «у нотаріальному процесі при стягненні боргу за нотаріально посвідченим договором позики (кредитним договором) на підставі виконавчого напису нотаріуса боржник участі не приймає, а тому врахування його інтересів має забезпечуватися шляхом надіслання повідомлення письмової вимоги про усунення порушення (письмове повідомлення про вчинення виконавчого напису). Повідомлення надіслане стягувачем боржнику, є документом, що підтверджують безспірність заборгованості та обов'язково має подаватися при вчиненні виконавчого напису як за іпотечним договором, так і за нотаріально посвідченим договором позики (кредитним договором). Процедура стягнення боргу за нотаріально посвідченим договором позики (кредитним договором) на підставі виконавчого напису нотаріуса складається із двох етапів: перший, підготовчий етап, який включає повідомлення боржника. Цей етап спрямований на забезпечення прав та інтересів боржника, якому має бути відомо, що кредитор розпочинає процедуру стягнення боргу за нотаріально посвідченим договором позики (кредитним договором) на підставі виконавчого напису нотаріуса; другий етап учинення виконавчого напису, який полягає в подачі нотаріусу документів, що підтверджують безспірність вимог, в тому числі й повідомлення боржника (письмова вимоги про усунення порушення чи письмове повідомлення про вчинення виконавчого напису). Недотримання одного із етапів процедури стягнення боргу за нотаріально посвідченим договором позики (кредитним договором) на підставі виконавчого напису нотаріуса є підставою для визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню».

Суд встановив, що вчинення нотаріусом спірного виконавчого напису відбулося на підставі звернення ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» до приватного нотаріуса з недотриманням вимог щодо переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженим [постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1172](#). В матеріалах справи відсутні відомості про те, що ОСОБА\_1 повідомлявся про факт відступлення права вимоги відповідачу та отримував від останнього листвимогу про усунення порушень за кредитним договором у розмірі, який відображено у виконавчому написі нотаріуса, яка була залишена боржником без виконання. Тобто має місце порушення підпункту 2.3 пункту 2 Глави 16 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій, де зазначено, що вчинення виконавчого напису в разі порушення основного зобов'язання та (або) умов іпотечного договору здійснюється нотаріусом після спливу тридцяти днів з моменту надісланих повідомлень письмової вимоги про усунення порушень боржнику.

Відтак, суд має переконання, що нотаріус не мав належних і достатніх підстав вважати, що вимоги стягувача і борг, для стягнення якого кредитор просив вчинити виконавчий напис, є безспірними.

Безспірною заборгованістю є заборгованість боржника, з якою останній погоджується, що, відповідно, виключає можливість спору щодо її розміру, строку, за який вона нарахована тощо, а відтак, і документи, які підтверджують її безспірність, і на підставі яких нотаріусами здійснюються виконавчі написи, мають бути однозначними, беззаперечними, та такими, що містять вираз волі стосовно наявності певної заборгованості не тільки кредитора, а й самого боржника, або ж стовідсотково підтверджують наявність у боржника перед кредитором заборгованості саме в такому розмірі. У виниклому спорі заборгованість ОСОБА\_1 є спірною, оскільки позивач не визнає факту укладення кредитного договору та самого розміру виниклого боргу шляхом звернення до суду з позовом про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню.

Враховуючи усі вищевикладені обставини, суд зробив висновок про те, що позовні вимоги у виниклому спорі є підставними, порушене право позивача підлягає захисту шляхом визнання виконавчого напису зареєстрованим номером № 58321, вчинений 31 березня 2021 року приватним нотаріусом Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головніною Я.В. про стягнення з ОСОБА\_1 на користь товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Онлайн Фінанс» заборгованості у сумі 8395,65 грн, а також стягнення з нього витрат за вчинення виконавчого напису у розмірі 1 200,00 грн гривень таким, що не підлягає виконанню.

В частині позовних вимог до відповідача приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головніною Я. В. суд роз`яснює наступне.

Порядок правового регулювання діяльності нотаріату в Україні встановлено [Законом України «Про нотаріат»](#) (далі - Закон).

Частиною першою [статті 1 Закону](#) встановлено, що нотаріат в Україні це система органів і посадових осіб, на які покладено обов`язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені цим [Законом](#), з метою надання їм юридичної вірогідності.

Частиною другою [статті 1 Закону](#) передбачено, що вчинення нотаріальних дій в Україні покладається на нотаріусів, які працюють в державних нотаріальних конторах, державних нотаріальних архівах (державні нотаріуси) або займаються приватною нотаріальною діяльністю (приватні нотаріуси).

Відповідач є обов`язковим учасником цивільного процесу його стороною. Основною ознакою сторін цивільного процесу є їхня особиста і безпосередня

заінтересованість; саме сторони є суб`єктами правовідношення, з приводу якого виник спір. Крім того, відповідач є тією особою, на яку вказує позивач як на порушника свого права.

Тобто, відповідач це особа, яка, на думку позивача, або відповідного правоуповноваженого суб`єкта, порушила, не визнала чи оспорила суб`єктивні права, свободи чи інтереси позивача. Відповідач притягається до справи у зв`язку з позовною вимогою, яка пред`являється до нього. При цьому неналежний відповідач це особа, притягнута позивачем як відповідач, стосовно якої встановлено, що вона не повинна відповідати за пред`явленим позовом за наявності даних про те, що обов`язок виконати вимоги позивача лежить на іншій особі належному відповідачеві.

Нотаріус є публічною особою, якій державою надано повноваження щодо посвідчення прав і фактів, які мають юридичне значення, та вчинення інших нотаріальних дій з метою надання їм юридичної вірогідності. Вчиняючи нотаріальні дії, нотаріус діє неупереджено, він не може діяти в інтересах жодної з осіб учасника нотаріальної дії. Нотаріус не стає учасником цивільних правовідносин між цими особами, а отже, не може порушувати цивільні права, які є змістом цих відносин. Відсутня і процесуальна заінтересованість нотаріуса в предметі спору та реалізації прийнятого рішення.

Спори за позовами про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню повністю або частково, про повернення стягнутого за виконавчим написом вирішуються судом у порядку цивільного судочинства за позовами боржників або зазначених осіб до стягувачів, якщо однією зі сторін відповідного спору є фізична особа. За правилами цивільного судочинства як спір про право в позовному провадженні розглядаються позови про оскарження дій нотаріуса щодо вчинення виконавчого напису, коли йдеться виключно про порушення нотаріусом правил вчинення відповідної нотаріальної дії і при цьому позивачем не порушується питання про захист права відповідно до положень цивільного законодавства.

Тобто, нотаріус не може бути відповідачем у цій категорії справ, оскільки предметом позову є спір про право, зокрема позивач заперечує наявність у нього суми заборгованості перед кредитором, яка вказана у виконавчому написі.

Виходячи з норм [Закону України «Про нотаріат»](#), у нотаріуса немає спільних чи однорідних прав та обов`язків стосовно позивача. Нотаріус вчиняє нотаріальні дії від імені держави, тому в нього не можуть бути спільні чи однорідні права і обов`язки з особами, які звернулися до нього, або з особами, які вирішили, що їх права порушені нотаріальними діями.

Справи за спорами щодо оскарження вчинених нотаріусами виконавчих написів (про визнання вчиненого нотаріусом виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню повністю або частково, або про повернення стягненого за

виконавчим написом нотаріуса) мають розглядатися судами за позовами боржників до стягувачів.

Відповідачем у таких справах є особа, на користь якої було вчинено виконавчий напис, яким було порушено право позивача. Тобто, цивільна відповідальність за незаконно вчинений виконавчий напис покладається не на нотаріуса, а на особу, яка зверталася за виконавчим написом. Сам же нотаріус може залучатися судами як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача.

Вказане відповідає висновкам Верховного Суду, викладеним у постанові № 474/106/18 від 15 квітня 2020 року.

Встановивши, що позов в частині вимог до приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиної Я. В. заявлений до неналежного відповідача та відсутні визначені процесуальним [законом](#) підстави для заміни неналежного відповідача належним, суд відмовляє у позові до такого відповідача (постанова Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 552/6381/17 (пункт 39).

В силу [ст. 141 ЦПК України](#) з відповідача ТОВ «ФК «Онлайн Фінанс» на користь ОСОБА\_1 підлягає стягненню сплачених судовий збір в розмірі 454,00 грн.

Керуючись ст.ст. [2](#), [4](#), [12](#), [13](#), [7678](#), [83](#), [206](#), [258268](#), [273](#), [280289](#), [352355 ЦПК України](#), суд,

### **У Х В А Л И В:**

Позов задовольнити частково.

Визнати виконавчий напис за реєстровим номером № 58321, вчинений 31 березня 2021 року приватним нотаріусом Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиною Яною Вікторівною про стягнення з ОСОБА\_1 на користь товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Онлайн Фінанс» заборгованості усумі 8395,65 грн, а також стягнення з нього витрат за вчинення виконавчого напису у розмірі 1 200,00 грн таким, що не підлягає до виконання.

У задоволенні позовних вимог ОСОБА\_1 до приватного нотаріуса Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головкиної Яни Вікторівни про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню відмовити

Стягнути з товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Онлайн Фінанс» в користь ОСОБА\_1 454,00 грн судового збору.



Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційної скарги не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення суду, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня його проголошення до Тернопільського апеляційного суду або через Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області.

Якщо у судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частину рішення суду або у разі розгляду справи (вирішення питання) без повідомлення (виклику) учасників справи, зазначений строк обчислюється з дня складання повного судового рішення.

Учасник справи, якому повне рішення суду не було вручено у день його проголошення або складання, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження рішення суду - якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду. Строк на апеляційне оскарження може бути також поновлений в разі пропуску з інших поважних причин, крім випадків, зазначених у частині другій [статті 358 Цивільного процесуального кодексу України](#).

**Позивач:** ОСОБА\_1 , РНОКПП: НОМЕР\_1 , адреса місця проживання: АДРЕСА\_2 .

**Відповідач 1:** товариство з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «Онлайн Фінанс», код ЄДРПОУ: 23494714, адреса місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 100, м. Київ, 03150.

**Відповідач 2:** приватний нотаріус Обухівського районного нотаріального округу Київської області Головіна Яна Вікторівна, адреса місця роботи: вул. Київська, 115/1, м. Обухів Київської обл., 08700.

Повний текст рішення суду складено 16 грудня 2021 року.

Головуючий суддя О. Я. Герчаківська